

Samenstelling: de heer Patrick Janssens, burgemeester-voorzitter;
de heren Robert Voorhamme, Philip Heylen, Ludo Van Campenhout, mevrouw Leen Verbist, de heren Marc Van Peel, Luc Bungeneers, Guy Lauwers, mevrouw Monica De Coninck, schepenen;
de heer Staf Neel, mevrouw Hilda Vienne, de heren Johan Van Brusselen, Bob Hulstaert, Filip Dewinter, mevrouw Nahima Lanjri, de heer Jan Penris, mevrouwen Tanja Smit, Ann Coolsaet, de heren Hugo Verhelst, Erwin Pairon, Claude Marinower, Gerolf Annemans, mevrouwen Kathleen Van Brempt, Freya Piryns, Caroline Drieghe, de heren Youssef Slassi, Wim Wienen, mevrouw Suzette Verhoeven, de heren Ergün Top, Staf Wouters, mevrouw Chris Calluy, de heer Hugo Coveliers, mevrouwen Anke Van dermeersch, Fauzaya Talhaoui, Maya Detiège, de heren Karim Bachar, Bart De Wever, mevrouw Güler Turan, de heer Jurgen Verstrepen, mevrouw Annick De Ridder, de heren Bruno Valkeniers, Sener Ugurlu, mevrouw Fatma Akbas, de heer Bart Debie, mevrouw Greet van Gool, de heer Bart Martens, mevrouw Eva Mangelschots, de heer Frank Hosteaux, mevrouw Suzy Lismont-Cools, de heer Toon Wassenberg, mevrouw Peggy Pooters, de heer Jo Vermeulen, mevrouw Eva Wuyts, de heren Seppe De Blust, Wim Van Osselaer, raadsleden;
de heer Roel Verhaert, stadssecretaris.

Openbare zitting van 22 september 2008

Iedereen aanwezig behalve mevrouw Tanja Smit, de heer Erwin Pairon, mevrouwen Freya Piryns, Chris Calluy, de heren Bart De Wever, Jurgen Verstrepen, Sener Ugurlu, Bart Debie, raadsleden.

Sociale Zaken

A-Punt

67 Integrale aanpak van de prostitutie. Beleidsplan prostitutie Antwerpen 2008-2013. Goedkeuring. Concretisering beleidsrichtlijn (Jaarnummer 1691)

De stad voert een integraal prostitutiebeleid. Met het beleidsplan prostitutie Antwerpen 2008–2013 streeft de stad ernaar dat prostitutie zo verloopt dat de gezondheid en het sociaal welzijn van de prostituee niet wordt geschaad en dat de negatieve effecten van het prostitutiegebeuren op de bredere samenleving worden beperkt of uitgeschakeld. De gemeenteraad beslist het beleidsplan prostitutie Antwerpen 2008–2013 goed te keuren.

Agendapunt, college, gewone zitting, 18/03/1999, jaarnummer 3975; Agendapunt, gemeenteraad, open, 15/01/2007, jaarnummer 22; Agendapunt, college, gewone zitting, 30/03/2007, jaarnummer 4205; Agendapunt, gemeenteraad, open, 12/11/2007, jaarnummer 2389

Auteur: Hans Willems

Motivering

Voorgeschiedenis

Op 18 maart 1999 (jaarnummer 3975) keurde het college het beleidsplan prostitutie Antwerpen goed. Dit beleidsplan bepaalt dat de stad een integraal prostitutiebeleid voert om prostitutiegerelateerde criminaliteit en overlast terug te dringen, de positie van de prostituee te verbeteren en de voormalige prostitutiebuurten te herontwikkelen.

Op 15 januari 2007 (jaarnummer 22) keurde de gemeenteraad het bestuursakkoord 2007-2012 goed. De stad wil de sociale grondrechten op een duurzame manier garanderen aan iedereen die gewoonlijk en met eerbiediging van de regelgeving op haar grondgebied verblijft. Met betrekking tot veiligheid stelt de stad in het bestuursakkoord dat elke bedrijfseenheid bij de uitvoering van haar beleid ook rekening moet houden met de gevolgen voor veiligheid en leefbaarheid.

Op 30 maart 2007 (jaarnummer 4205) keurde het college de doelstellingen goed die geformuleerd werden op basis van het bestuursakkoord. De goedgekeurde strategische en nagestreefde doelstellingen zijn het uitgangspunt voor de verdere operationalisering van het bestuursakkoord.

Op 12 november 2007 (jaarnummer 2389) keurde de gemeenteraad het lokaal sociaal beleidsplan 2008–2013 goed. Binnen het sociaal grondrecht gezondheid wil de stad ervoor zorgen dat iedere Antwerpenaar maximale kansen, stimuli en toegang tot gezondheidszorg op maat krijgt, ongeacht de sociaal economische status. Bovendien krijgen kwetsbare groepen die naast gezondheids- ook socio-economische problemen ondervinden verhoogde aandacht.

Het college besliste op 29 augustus 2008 (jaarnummer 10488) het beleidsplan prostitutie Antwerpen 2008–2013 goed te keuren en ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenteraad.

Feiten en context

In het Antwerpse bestuursakkoord 2007-2012 bepaalt de stad de algemene beleidsdoelstellingen voor deze legislatuur. Bij de operationalisering van het bestuursakkoord werd het prostitutiebeleid opgenomen in de strategische doelstelling ‘Iedere Antwerpenaar krijgt maximale kansen, stimuli en toegang tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat’ en vormt zo een specifiek onderdeel van het lokaal gezondheidsbeleid.

Voorliggend beleidsplan is een actualisering van het vorige beleidsplan prostitutie van 1999 en stelt de visie van de stad op het prostitutiegebeuren opnieuw scherp. Dit beleidsplan vertaalt de ambities van de stad omtrent het prostitutie-thema in Antwerpen door de krachtlijnen en doelstellingen van het prostitutiebeleid voor de periode 2008-2013 te formuleren. Daarmee biedt het richting en houvast voor de vele actoren die bij dit beleid betrokken zijn.

Dit beleidsplan is het kader waarbinnen, in samenwerking met stedelijke diensten en externe partners, **een tweejaarlijks actieplan prostitutie** uitgewerkt zal worden. De acties hiervan worden opgenomen in de operationele plannen van de betrokken bedrijven. Daarmee wordt de uitvoering van het prostitutiebeleid verankerd in de strategische cyclus die is opgezet om alle bedrijven en entiteiten geïntegreerd te laten samenwerken aan de realisatie van het bestuursakkoord.

De opmaak van dit beleidsplan gebeurde in samenwerking met een plangroep en een actorenoverleg prostitutie. In de plangroep waren het kabinet burgemeester, het kabinet sociale zaken, het bedrijf integrale veiligheid, het bedrijf sociale zaken en de lokale politie vertegenwoordigd. Verschillende stedelijke diensten en externe partners maakten deel uit van het actorenoverleg. In deze multidisciplinair samengestelde groepen bracht ieder vanuit zijn expertise belangrijke elementen aan om te komen tot een evenwichtig beleidsplan. Hierdoor is in het werkveld een breed draagvlak ontstaan voor de inhoud van dit plan.

Inhoud van het plan

In het licht van de evoluties in de prostitutiesector (hier gebruikt als verzamelnaam voor alle verschijningsvormen van prostitutie: raam-, straat-, caféprostitutie, bars, escort, privé-ontvangst -

een afzonderlijke verschijningsvorm noemen we (prostitutie)branche), het werkveld en de beleidscontext werden de oorspronkelijke uitgangspunten van het tot nu toe gevoerde prostitutiebeleid kritisch bevraagd. In overleg met de betrokken actoren werd de visie van de stad op prostitutie geformuleerd en werden de krachtlijnen en doelstellingen van het prostitutiebeleid uitgetekend.

De **stedelijke visie** vertrekt vanuit de vaststelling dat prostitutie een maatschappelijke realiteit is die een pragmatische aanpak vereist. Onderstaande visie geeft weer hoe de stad Antwerpen prostitutie de komende jaren in de meest optimale omstandigheden ziet evolueren.

“Waar prostitutie plaatsvindt moet dit zo verlopen dat de gezondheid en het sociaal welzijn van de prostituee niet wordt geschaad en dat de negatieve effecten van het prostitutiegebeuren op de bredere samenleving worden beperkt of uitgeschakeld.”

Onderstaand een beknopt overzicht van de krachtlijnen en doelstellingen van het geactualiseerde beleidsplan.

De **eerste krachtlijn** is gericht op het verbeteren van de gezondheidskansen voor prostituees. Werken rond sensibilisering over beroepsgebonden gezondheidsrisico's, het toeleiden naar en aanbieden van een gespecialiseerde (gezondheids)zorg voor prostituees zijn de doelstellingen onder deze krachtlijn. Belangrijk hierbij is dat zowel medische als psychosociale problemen aandacht krijgen en dat steeds op maat van de doelgroep gewerkt wordt.

Het tegengaan van maatschappelijke overlast en criminaliteit verbonden met prostitutie is de kern van de **tweede krachtlijn**. Systematische controles van de prostitutiesector, het benutten van de politionele en bestuurlijke mogelijkheden van de stedelijke overheid en samenwerking met bovenlokale (politie)diensten vormen hierbij de onderliggende doelstellingen. Bij het realiseren van deze doelstellingen is het van belang steeds de reflectie te maken over de mogelijke effecten van het veiligheidsbeleid op het welzijn van de prostituee.

Met de **derde krachtlijn** ten slotte wil de stad een integrale, evenwichtige en coherente uitvoering van het prostitutiebeleid bewaken. Een centrale regie zorgt voor de opvolging van evoluties in de prostitutiesector, voor de afstemming en samenwerking tussen partners en voor informatieoverdracht naar bovenlokale overheden en organisaties. De uitvoering van een evenwichtig prostitutiebeleid staat of valt met het engagement van de betrokken actoren om zowel aandacht te hebben voor het welzijn van de prostituee als voor de leefbaarheid van straat, buurt en stad.

Argumentatie

Als verantwoordelijk lokaal beleid wil de stad het prostitutiefenomeen op een pragmatische en integrale manier benaderen. Goed- of kwaadschiks neemt prostitutie immers een plaats in het stedelijk gebeuren in. Antwerpen kent verschillende vormen van prostitutie die elk een eigen dynamiek en problematiek hebben. Bovendien beïnvloedt prostitutie andere domeinen die binnen de bevoegdheid van de lokale overheid vallen: (volks)gezondheid, leefbaarheid en veiligheid. De

betrokken actoren moeten binnen het beleidskader rond prostitutie samenwerken om een daadkrachtig integraal beleid te kunnen voeren.

De evoluties in de prostitutiesector, het werkveld en de beleidscontext noopten tot een actualisering van het vorige beleidsplan prostitutie dat dateert van 1999. Hiertoe werden de oorspronkelijke uitgangspunten en realisaties van het tot nu toe gevoerde prostitutiebeleid geëvalueerd. De plangroep en het actorenoverleg kwamen tot de conclusie dat de oorspronkelijke uitgangspunten verbreed en verdiept moeten worden om het hoofd te bieden aan huidige en toekomstige problemen verbonden aan het prostitutiegebeuren in de stad.

Besluit

De gemeenteraad keurt bij monde van de fractievoorzitters, en met 30 stemmen (fracties sp.a+Vlaams Progressieven, CD&V/NV-A, Open VLD, tegen 17 (fractie Vlaams Belang-Vlott) volgend besluit goed.

Artikel 1

De gemeenteraad beslist het beleidsplan prostitutie Antwerpen 2008–2013 goed te keuren.

Beleidsplan prostitutie Antwerpen 2008-2013

1. Inleiding

In het Antwerpse bestuursakkoord 2007-2012 bepaalt de stad de algemene beleidsdoelstellingen voor deze legislatuur. De prostitutiethematiek heeft raakvlakken met het lokaal sociaal beleid en het veiligheidsbeleid van de stad. Bij de operationalisering van het bestuursakkoord werd prostitutiebeleid opgenomen in de strategische doelstelling 'Iedere Antwerpenaar krijgt maximale kansen, stimuli en toegang tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat' en vormt zo een specifiek onderdeel van het van het lokaal gezondheidsbeleidsplan.

Voorliggend beleidsplan prostitutie vertaalt de ambities van de stad naar het prostitutie-thema in Antwerpen. Het legt de krachtlijnen en doelstellingen voor het prostitutiebeleid vast voor de periode 2008-2013. Daarmee biedt het richting en houvast voor de vele actoren die bij dit beleid betrokken zijn.

Het beleidsplan bouwt verder op het vorige beleidsplan prostitutie dat dateert van 1999. Sindsdien voert de stad een integraal prostitutiebeleid gesteund op drie pijlers: beheersbaar en controleerbaar maken van prostitutie, het herontwikkelen van voormalige prostitutiebuurten en het verbeteren van de sociale positie van de prostituee (indien niet nader gespecificeerd duidt de term prostituee(s) op man(nen) en vrouw(en) die zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding).

Dit driesporenbeleid heeft de afgelopen jaren haar vruchten afgeworpen. Raamprostitutie en tot op zekere hoogte straatprostitutie (zowel mannen als vrouwen) zijn beheersbaar en controleerbaar geworden. De overlast veroorzaakt door deze activiteiten is aanzienlijk teruggedrongen.

Stadsontwikkelingsprojecten in de buurten die kampten met de prostitutieproblematiek zijn afgerond of in uitvoering. Zowel het Schipperskwartier als de Atheneumbuurt ogen fraaier en zijn weer toegankelijk gemaakt voor een breder publiek waardoor een nieuwe dynamiek op gang kan komen. Verschillende groepen prostituees kunnen vandaag beroep doen op gespecialiseerde gezondheidszorg en hulpverlening. De facto zijn prostituees een specifieke doelgroep voor het beleid van de stad.

Hiermee is het prostitutiebeleid echter niet voltooid. Het onderzoeksrapport van RISBO (Rotterdams Instituut voor Sociaal-wetenschappelijk BeleidsOnderzoek – Erasmus Universiteit Rotterdam, van San M., Schone schijn bedriegt, over opbloeiende prostitutie in de rafelrand, Rotterdam, 2007) naar de hulpverlening voor prostituees in Antwerpen concludeert dat kwetsbare prostituees en minder zichtbare vormen van prostitutie tot nog toe te weinig aandacht kregen. Waar voorheen de nadruk vooral lag op raam- en straatprostitutie kiest het huidige beleidsplan dan ook om de blik te verruimen.

De krachtlijnen en doelstellingen op vlak van gezondheidszorg voor prostituees en op vlak van leefbaarheid voor de buurt zijn zo geformuleerd dat ook de zwakste groepen en de minder zichtbare vormen van prostitutie de nodige beleidsaandacht kunnen krijgen. Bovendien stelt dit plan expliciet dat de gezondheids- en veiligheidscomponent bij de uitvoering van het prostitutiebeleid evenwaardige aandacht moet krijgen. De zorg voor de leefbaarheid van de buurt moet hand in hand gaan met het verbeteren van de werkomstandigheden en de (toegang tot) gezondheidszorg voor prostituees en vice versa. De derde krachtlijn van het vorige beleidsplan – herontwikkelen van de ex-prostitutiebuurten - is bijna gerealiseerd of in uitvoering. De dienst prostitutiebeleid verleent hierin vandaag nog slechts een ondersteunende rol. Deze krachtlijn wordt niet meer meegenomen in dit beleidsplan.

De opmaak van dit beleidsplan gebeurde in samenwerking met de leden van de plangroep en het actorenoverleg prostitutie. De plangroep werd samengesteld uit (directie)leden van de bedrijfseenheid sociale zaken, integrale veiligheid en de lokale politie alsook afgevaardigden van het kabinet van de burgemeester en van de schepen voor sociale zaken.

Leden uit het actorenoverleg waren afkomstig van verschillende stedelijke diensten en derde partners die rechtstreeks en onrechtstreeks met de prostitutieproblematiek te maken hebben in hun dagelijkse werking. In deze multidisciplinair samengestelde groepen bracht ieder vanuit zijn expertise belangrijke elementen aan om te komen tot een evenwichtig beleidsplan. Hierdoor is in het werkveld een breed draagvlak ontstaan voor de inhoud van dit plan.

Allereerst wordt de visie van de stad op prostitutie weergegeven. Vervolgens schetst de omgevingsanalyse een beeld van het prostitutiegebeuren in Antwerpen. Daarna worden de krachtlijnen en doelstellingen van het prostitutiebeleid uiteengezet en wordt tevens een aanzet tot acties gegeven. Tenslotte wordt als bijlage de link van dit beleidsplan met de doelstellingen uit de strategische meerjarenplanning 2008-2012 van de stad verduidelijkt.

2. Visie

De stedelijke visie vertrekt vanuit de vaststelling dat prostitutie een maatschappelijke realiteit is die een pragmatische aanpak vereist. Onderstaande visie geeft weer hoe de stad prostitutie in Antwerpen de komende jaren in de meest optimale omstandigheden ziet evolueren.

Waar prostitutie plaatsvindt, moet dit zo verlopen dat de gezondheid en het sociaal welzijn van de prostituee niet wordt geschaad en dat de negatieve effecten van het prostitutiegebeuren op de bredere samenleving worden beperkt of uitgeschakeld.

Prostitutie is van alle tijden en van alle plaatsen. Hoewel prostitutie een gekend en universeel gegeven is, zijn er tot op de dag van vandaag weinig landen in geslaagd om prostitutie als maatschappelijk fenomeen op een evenwichtige manier in de samenleving te integreren. Ook in België moeten we vaststellen dat een eenduidig en sluitend wettelijk kader rond prostitutie ontbreekt.

Goed- of kwaadschiks neemt prostitutie een plaats in het stedelijk gebeuren in. Antwerpen kent verschillende vormen van prostitutie die elk een eigen dynamiek en problematiek hebben. Als verantwoordelijk lokaal beleid wil de stad de kop niet in het zand steken.

De stad streeft naar een pragmatische aanpak van het prostitutiegebeuren waarin de gezondheid en het sociaal welzijn van de prostituees en het recht van iedereen op een leefbare wijk en woonomgeving centraal staan. De uitvoering van het prostitutiebeleid moet blijf geven van een evenwichtige aanpak waarin beide elementen tot hun recht komen.

3 Omgevingsanalyse

De omgevingsanalyse schetst een beeld van de (boven)lokale beleidscontext, de prostitutiesector en de actoren betrokken bij de uitvoering van het prostitutiebeleid in Antwerpen. De bevindingen zijn voornamelijk gebaseerd op informatie verstrekt door stedelijke diensten en derde partners en op het onderzoek naar de hulpverlening voor prostituees in Antwerpen uitgevoerd door RISBO.

3.1 Beleidscontext

Gezien het ontbreken van (richtlijnen voor) een prostitutiebeleid op federaal en gewestelijk niveau is de gemeente nagenoeg volledig op zichzelf aangewezen om de krijtlijnen van een prostitutiebeleid uit te zetten. Uiteraard moet het stedelijke prostitutiebeleid passen binnen een gegeven wettelijke context en de beleidsdoelstellingen die Antwerpen vooropstelt in het bestuursakkoord 2007-2012. Concreet sluit dit prostitutiebeleidsplan het meest aan bij de leefbaarheids- en gezondheidsdoelstellingen van de stad.

3.1.1 Federale wetgeving

De wetgever neemt een dubbelzinnige houding aan t.o.v. prostitutie. Volgens de Belgische strafwet is prostitutie op zich niet strafbaar (Art. 380 Sw., Art. 380(bis) Sw., Art.380(ter) Sw.). Tegelijkertijd verbiedt diezelfde strafwet het maken van reclame voor seksuele dienstverlening (bv. via krantenadvertenties, internet, ...) en het aanzetten tot ontucht en prostitutie door het aanbieden van seksuele diensten op een openbare plaats. Ook het exploiteren – i.e. aanwerven,

meenemen, wegbrengen, ruimte ter beschikking stellen, ... - van eens anders ontucht of prostitutie is strafbaar. Wie al eens een (streek)krant openslaat, een grootstad bezoekt of langs een provinciale steenweg rijdt, beseft dat deze wet niet wordt gehandhaafd.

Naast de juridische onzekerheid is er voor de prostituee eveneens een sociale onzekerheid. De wetgeving voorziet niet in een sociaal statuut voor de prostituee. Prostituee is geen erkende beroepscategorie waardoor men zich onder die noemer niet kan inschrijven als zelfstandige. Een arbeidsovereenkomst afsluiten als prostituee kan ook niet vermits o.a. werving met het oog op prostitutie verboden is. Bijgevolg gaat een prostituee aan de slag als dienstster, masseuse, ... of werkt hij/zij in het zwart. In beide gevallen bevindt de prostituee zich in een onwettige of minstens in een sociaal ongunstige situatie.

3.1.2 Reglementering en beleidskader op gemeentelijk vlak

Ingevolge artikel 96 van de gemeentewet van 30 maart 1936 kon de gemeenteraad verordeningen opstellen die ze nodig achtte om de prostitutie te regelen. Met de wet van 21 augustus 1948 werd artikel 96 van de gemeentewet opgeheven. De wet laat evenwel toe dat de gemeenteraden verordeningen kunnen nemen ter aanvulling van de wet indien ze tot doel hebben de openbare zedelijkheid en de openbare rust te handhaven. In deze optiek spitst het beheersbaar maken en houden van prostitutie zich vooral toe op zichtbare vormen van prostitutie. De verordeningen mogen niet het karakter hebben de prostitutie te regelen en mogen niet strijdig zijn met de hogere wetgeving.

Artikel 119bis van de wet van 13 mei 1999 bepaalt dat de gemeenteraad de bevoegdheid heeft om gemeentelijke administratieve sancties (GAS) op te leggen bij het overtreden van haar reglementen en verordeningen. Een GAS kan zijn: een geldboete, straatverbod, schorsing of intrekking van een toelating of een vergunning en een tijdelijke of definitieve sluiting van een instelling.

Antwerpen maakt van bovenvernoemde mogelijkheden gebruik door bepalingen rond prostitutie op te nemen in de code van gemeentelijk politiereglementen. O.a. het reglement geschiktheidsverklaring raamprostitutiepand en het tippelverbod worden door de politie en de algemeen bestuurlijk politie gehandhaafd d.m.v. GAS.

Artikels 285 t.e.m. 289bis van de Antwerpse politiecodex handelen specifiek over prostitutie. Raamprostitutie is enkel toegestaan in drie straten: de Vingerlingstraat, de Schippersstraat en de Verversrui. De eigenaar kan zijn/haar raamprostitutiepand niet in gebruik nemen, hebben of houden zonder of in afwijking van de geschiktheidsverklaring raamprostitutiepand. Een geschiktheidsverklaring raamprostitutiepand is een verklaring afgegeven door het college van burgemeester en schepenen die dient ter vaststelling van de geschiktheid van een gebouw of gebouwgedeelte voor het beoogde doel, namelijk raamprostitutiepand. Het reglement geschiktheidsverklaring legt voorwaarden op betreffende de inrichting en het beheer van het raamprostitutiepand..

Het Vlaamse decreet lokaal sociaal beleid van 3 maart 2004 geeft de gemeenten de opdracht om de sociale grondrechten (wonen, werken, gezondheid, ...) voor al haar inwoners toegankelijk te

maken. De stad vult deze opdracht onder meer in door de toegankelijkheid en het aanbod van de gezondheidszorg voor prostituees te verbeteren.

3.2 Vormen, aard en ruimtelijke aspecten van prostitutie in Antwerpen

De prostitutiesector in Antwerpen bestaat uit verschillende vormen of branches van prostitutie. Volgens een beredeneerde schatting in het onderzoeksrapport van RISBO zijn er anno 2007 in Antwerpen ongeveer 1700 prostituees actief waarvan 54% vrouwen en 46% mannen. Daarnaast zijn er signalen over verdoken vormen van prostitutie in verschillende milieus (bv. via schijnhuwelijken, huispersoneel, vzw's, massagesalons, ...). Hierover zijn echter geen cijfers bekend.

De cijfers zijn een ruwe schatting en geven een beeld van de grootte van de verschillende branches en kunnen geenszins als exacte cijfers geïnterpreteerd worden. Een duidelijke vaststelling bij het opmaken van de omgevingsanalyse is dat cijfermateriaal beperkt voorhanden is waardoor de prostitutiesector in totaliteit moeilijk in beeld te brengen is.

Onderstaande tabel geeft in afgeronde cijfers het aantal prostituees werkzaam in de prostitutie in Antwerpen anno 2007 weer.

Prostitutievormen Antwerpen 2007		Aantal actieve prostituees
Publieke vormen	Raamprostitutie	450 (75% vrouw, 15% man)
	Straatprostitutie	80 vrouw, 200 man*
	Caféprostitutie	50 vrouw, 200 man*
Besloten vormen	Bars en clubs (semi-publiek)	140 vrouwen
	Thuis en privé-ontvangst	170 vrouw, 70 man
	Escort	100 vrouw, 150 man + 300 man**
Verdoken vormen	Massage salons, vzw's, huispersoneel, ...	Onbekend

* De mannen waar hier naar gerefereerd wordt, werken zowel op straat als vanuit cafés. De cijfers zijn dus niet cumulatief.

** De mannen waar hier naar gerefereerd wordt, werken zonder bemiddeling van een escorts-service maar bieden gelijkaardige diensten aan via chatsites.

3.2.1 Raamprostitutie

De prostituee werkt in een publiektoegankelijk pand. Van op de openbare weg zijn raamprostitutie-panden duidelijk herkenbaar. De prostituee werft klanten door hun aandacht te trekken vanachter een raam/vitrine welke vanaf de openbare weg zichtbaar is. De feitelijke dienstverlening vindt plaats in een achter- of hoger gelegen werkruimte. De eigenaar verhuurt de vitrines en werkruimtes rechtsreeks aan de prostituee. Hierdoor zou deze in een grote mate van

zelfstandigheid kunnen werken. Er zijn echter signalen dat sommige vrouwen gedwongen worden om als raamprostituee te werken.

Raamprostitutie in Antwerpen is enkel toegestaan in een welbepaalde zone: Vingerlingstraat, Schippersstraat en Verversrui. Door dit ruimtelijk locatiebeleid is het aantal straten waarin raamprostitutie plaatsvindt teruggevoerd van zeventien naar drie. Het aantal vitrines (282) is in vergelijking met het jaar 2000 (284 - vóór de creatie van de concentratiezone) nagenoeg gelijk gebleven. Theoretisch kan het aantal vitrines oplopen tot een maximum van ongeveer 300.

In de raamprostitutie werken vooral blanke vrouwen die voornamelijk afkomstig zijn uit Oost-Europa. Momenteel is de instroom van vrouwen uit Bulgarije en Roemenië opvallend. Minderjarigen en illegalen werken nog nauwelijks in de raamprostitutie vanwege de regelmatige politiecontroles. Sommige prostituees in de concentratiezone zijn transseksuele mannen of travestieten, veelal afkomstig uit Zuid-Amerika.

3.2.2 Bars en privé-clubs

De prostituee werkt in een (semi-)publiek pand. Een bar is toegankelijk voor iedereen, een privé-club enkel voor leden van de club. Van op de openbare weg zijn bars en clubs herkenbaar aan de suggestieve naam of opvallende verlichting. Het zijn drankgelegenheden waar prostituees door de eigenaar worden aangetrokken om seksuele diensten te verlenen aan klanten van het etablissement.

Aan de bar nuttigen prostituee en klant drank en maken afspraken over de verwachte prestatie en vergoeding. De feitelijke dienstverlening vindt plaats in een “knuffelhoek of séparé” of volwaardige afwerkkamers. Soms worden de prostituees aangenomen als dienstster of danseres, maar vaak hebben zij geen arbeidscontract. Zij verdienen een percentage op de omzet van de drank en de seksuele dienstverlening.

Bars en privé-clubs zijn verspreid over de stad met een duidelijke aanwezigheid op de Italiëlei. Het gaat naar schatting om veertien etablissementen waar in totaal ongeveer 140 vrouwen zouden werken. De dames zijn veelal van Belgische origine, hoewel een toename van Oost-Europese vrouwen door gezondheidswerkers wordt vastgesteld.

3.2.3 Privé- en thuisontvangst

De prostituee werkt vanuit een woonhuis of appartement. Als de prostituee in het pand woont, spreken we van thuisontvangst. Wanneer de prostituee(s) een woonhuis of appartement huurt om seksuele diensten te verlenen, spreken we van privé-ontvangst. Van op de openbare weg zijn privé- en thuisontvangst niet zichtbaar. De prostituee ronselt klanten via advertenties in dag- en weekbladen, internetsites, ... Aangenomen wordt dat de prostituee zelfstandig werkt en integraal kan beschikken over de verworven inkomsten.

Privé- en thuisontvangsten zijn over de hele stad verspreid. Een snelle blik op het internet leverde al gauw 75 mannen en 172 vrouwen op die op deze manier werken. Volgens gezondheidswerkers van Gh@pro zijn in deze branche vooral Belgische en Nederlandse vrouwen actief.

3.2.4 Caf eprostitutie

Prostituees werven klanten in een café. De feitelijke dienstverlening vindt elders plaats (rendez-vous hotel, woning, auto van de klant, ...). In principe staat de uitbating van het café los van de prostitutieactiviteiten. Sommige cafés staan erom bekend dat er prostituees opgepikt kunnen worden, in andere cafés is dit enkel door de ingewijden geweten.

Het gaat naar schatting om een twaalfstal cafés verspreid over de stad met enige concentratie rond het De Coninckplein en de Oudemansstraat. Volgens de beredeneerde schatting in de studie van RISBO werken er vijftig vrouwen op deze manier. Een aanzienlijk deel hiervan is afkomstig uit Afrika. Ook mannen werven klanten in cafés. Vooral de Van Schoonhovenstraat is in het homomilieu bekend om cafés waar jongens en mannen kunnen opgepikt worden. Hulpverleners van het Boysproject bereiken 208 jongens en mannen die onder meer in cafés op zoek gaan naar klanten.

3.2.5 Straatprostitutie

Prostituees werven klanten op de openbare weg. De feitelijke dienstverlening vindt elders plaats (rendez-vous hotel, woning, auto van de klant, publiek domein, ...). In principe werkt de prostituee voor eigen rekening.

Het invoeren en handhaven van het tippelverbod leidde in de Atheneumbuurt tot een daling van het aantal vrouwelijke straatprostituees. Eind jaren negentig waren er 100   150 prostituees werkzaam, vandaag zijn er nog een tachtigtal die bij de politie bekend zijn als straatprostituee. De vrouwen tippelen onregelmatig waardoor er naar schatting per maand ongeveer een twintigtal actief zou zijn. Het merendeel van deze vrouwen is van Belgische afkomst, woont in Antwerpen en kampt met een ernstige drugverslaving en /of dubbeldiagnoseproblematiek (i.e. het samengaan van een verslavingsproblematiek en een psychiatrische problematiek).

Mannelijke straatprostituees werven hun klanten voornamelijk in en rond het Stadspark. Sporadisch wordt melding gemaakt van mannelijke straatprostituees aan het groengebied naast de kruising tussen de Blancefloerlaan en de R1 op Linkeroever, de Wolvenberg in Berchem, ... Het is echter niet steeds duidelijk of het hier om prostitutie dan wel om cruising gaat. Bij cruising gaan mannen in publieke ruimtes op zoek naar andere mannen om vluchtige sekscontact(en) mee te hebben in de buitenlucht. Het seksuele contact is onbezoldigd. De mannen vinden elkaar op ontmoetingsplekken die door de ingewijden gekend zijn. Ook mannelijke prostituees frequenteren deze plekken op zoek naar klanten.

In 2007 bereikte Boysproject 208 jongens en mannen die zowel op straat als in cafés (cfr. supra) hun diensten aanboden. Ongeveer de helft hiervan is van Oost-Europese afkomst, voornamelijk Roma. 35 jongens zijn minderjarig.

3.2.6 Escort

Escortbedrijven bieden hun diensten aan via internetsites en via advertenties in dag- en weekbladen.

De afspraak komt tot stand via de telefoon of het internet. Een escortbedrijf of escortservice is een bemiddelingsdienst tussen klanten en prostituees. Uit een bestand kiest de bemiddelaar de vrouw die het meest aan de wensen van de klant tegemoet komt, regelt een afspraak en zorgt veelal voor het vervoer. De seksuele handeling speelt zich meestal af in een hotel. De bemiddelaar ontvangt een percentage van de verdiensten.

Het escortbedrijf en de afzetmarkt hoeven zich niet binnen dezelfde gemeente te bevinden. Zo kan een escortbedrijf haar diensten aanbieden in de ene gemeente, terwijl het in een andere gemeente, politieregio of zelfs over de grens is gevestigd. Door het gebruik van mobiele nummers is het vaak onduidelijk waar een escortbureau gevestigd is.

Op basis van een snel onderzoek van internetsites spreekt het rapport van RISBO over 146 mannen en 95 vrouwen die hun diensten via escortservices aanbieden. Zij geeft geen indicatie van het aantal escortbedrijven dat in Antwerpen diensten verleent.

Boysproject heeft contact met 308 mannen die zonder bemiddeling van een escortservice gelijkaardige diensten aanbieden via het internet.

3.2.7 Verdoken prostitutie

Verdoken prostitutie duidt hier op prostitutie die plaatsvindt in of via organisaties die zich niet als dusdanig bekendmaken. Enerzijds vallen aanleunvormen bij prostitutie zoals stripclubs, peepshows, (erotische) massagesalons, e.d. onder deze noemer. Anderzijds gaat het ook om seksuele dienstverlening die geregeld wordt via modellenbureaus, hotels, club-vzw's, nachtwinkels, kapsalons, circuits in "huispersoneel", ...

Het bestaan van bovenvernoemde prostitutievormen wordt door politiediensten en hulpverleningsinstanties bevestigd. Cijfers over de omvang van deze fenomenen zijn niet voorhanden. Het is dan ook zeer moeilijk om een concreet beeld te schetsen van wie er werkt in welke omstandigheden.

3.3 Welzijn en gezondheid

3.3.1 Actoren betrokken bij hulpverlening aan prostituees

Prostitutie brengt heel wat gezondheidsrisico's mee voor prostituee en klant. Vaak zijn er barrières om beroep te doen op de reguliere gezondheidszorg en andere hulpverlening. Er is dus nood aan specifieke hulpverlening voor prostituees. In Antwerpen zijn drie organisaties met prostituees als specifieke doelgroep. Daarnaast is een veelheid aan actoren indirect betrokken bij hulpverlening aan prostituees.

Gh@pro / Connect@

Gh@pro vzw – Gezondheidshuis Antwerpse Prostitutie – verleent medische en niet-medische hulpverlening aan prostituees in Antwerpen. In het gezondheidshuis en op locatie bereiken zij prostituees die werkzaam zijn in verschillende prostitutiesectoren: raam-, bar- en privé-prostitutie

en in mindere mate escort-, café- en straatprostitutie. Met het aanbod op locatie en in het gezondheidshuis biedt Gh@pro enerzijds preventieve en curatieve gezondheidszorg op maat van sekswerkers. Anderzijds biedt het Connect@ team binnen de organisatie, psychosociale hulpverlening aan sekswerkers via individuele begeleiding en doorverwijzing.

Boysproject

Boysproject richt zich tot jongens en mannen in de prostitutie en jongens die een verhoogd risico lopen om in de prostitutie terecht te komen. Velen onder hen zitten in een zeer kwetsbare sociale positie waarbij prostitutie een manier is om te overleven. Boysproject werkt samen met de jongens aan hun levenskwaliteit door een proces op gang te trekken dat hen uit hun overlevingssituatie haalt. Het project zoekt samen met de doelgroep naar kansen en alternatieven zodat er een keuzemogelijkheid ontstaat. Om hiertoe te komen ontplooit Boysproject een aantal laagdrempelige activiteiten: onthaal via outreach, drop-inn en internetpermanentie, individuele hulpverlening en doktersconsultatie i.s.m. Gh@pro vzw.

Outreach en basiszorg straatprostituees

Het project “outreach en basiszorg voor straatprostituees” richt zich tot vrouwelijke (vaak verslaafde) straatprostituees in de Atheneumbuurt. Een outreachwerker zoekt de prostituees op in hun werkomgeving. Tijdens deze contacten worden preventieboodschappen en preventiemateriaal meegegeven (condooms, propere spuitjes, ...) en worden ondersteunende gesprekken gevoerd met de doelgroep. Via deze laagdrempelige contacten wordt het vertrouwen van de doelgroep in de hulpverlening gesterkt en krijgt de cliënt de kans om problemen op verschillende leefdoelgebieden te verwoorden. Indien gewenst wordt de cliënt doorverwezen/begeleid naar eerste- of tweedelijns hulpverlening.

Indirect betrokken actoren

Naast gezondheidsproblemen kampen prostituees ook vaak met problemen op andere leefdoelgebieden. Doorverwijzing naar en samenwerking met andere hulpverleningsinstanties is dan van wezenlijk belang om het welzijn van prostituees te verbeteren. OCMW-diensten, CAW's, ziekenhuizen, mutualiteiten, bevolkingsdienst, sociaal verzekeringsfonds, ... zijn belangrijke instanties in het netwerk van de hulpverlening voor prostituees.

3.3.2 Vaststellingen rond hulpverlening

Bereik van de doelgroep

Omdat er geen sluitende cijfers zijn over het aantal prostituees die in Antwerpen werkzaam zijn, is het moeilijk om te bepalen welk percentage van hen bereikt wordt door de hulpverlening.

Algemeen kan gesteld worden dat prostituees die werken in niet pandgebonden vormen van prostitutie (straat, café, escort en via internet) moeilijk bereikbaar zijn voor de hulpverlening. Escort- en straatprostituees worden door de gezondheidswerkers nagenoeg niet bereikt. Prostituees die werken in pandgebonden vormen van prostitutie (raam, bar, club, thuis en privé) worden

volgens de hulpverlening wel bereikt. Verdoken vormen van prostitutie zijn ook voor de hulpverlening niet zichtbaar.

Politiecontroles kunnen als effect hebben dat prostituees gaan werken in minder zichtbare branches waardoor de hulpverlening hen ook moeilijker bereikt.

Beperkte kennis van beroepsgebonden risico's

Gezondheidswerkers geven aan dat de kennis van prostituees over beroepsgebonden gezondheidsrisico's beperkt is. Vanuit de veronderstelling dat het slechts een tijdelijke activiteit zal zijn, stappen veel prostituees ondoordacht in het beroep. Zich rekenschap geven van de fysieke en mentale belasting van het beroep of kennis vergaren over veilige seks gebeurt veelal niet. Vaak zijn prostituees afkomstig uit landen waar (seksuele) gezondheidsvoorlichting zo goed als onbestaande is.

Door een actief gezondheidsbeleid is de aanwezigheid van seksueel overdraagbare aandoening onder de Antwerpse prostituees niet hoger dan bij de Antwerpse bevolking.

Ontoereikende sociale bescherming

Hulpverleners geven aan dat prostituees naast gezondheidsvragen ook veel vragen hebben op andere leefdoeinen. Vragen over verblijfsstatuut, huisvesting, financiën, opleiding en tewerkstelling buiten de prostitutie komen veelvuldig voor. Het sociale taboe rond prostitutie, de onduidelijke juridische positie en het ontbreken van een sociaal statuut voor prostituees maken hen sociaal zeer kwetsbaar. Prostituees hebben onvoldoende waarborgen op het recht op toereikende sociale bescherming tegen ziekte, op gezinsbijslag, op werklozensteun en op pensioen.

Moeilijke doorverwijzing

Door hun complexe problematiek zijn prostituees vaak een moeilijk door te verwijzen groep. Taalbarrières, ontbrekende legitimatiebewijzen, drugverslaving, psychiatrische problematiek, zijn vaak tegenindicaties om (crisis)opvang en begeleiding te voorzien. Met name opvang, begeleiding en doorverwijzing van verslaafde straatprostituees en minderjarigen is problematisch.

Bijkomend bemoeilijkt het maatschappelijk taboe op prostitutie de doorverwijzing van prostituees naar andere hulpverlening en daardoor ook het opzetten van een integraal zorgtraject. Deze problematiek komt zeer duidelijk naar boven wanneer een prostituee uit het beroep wil stappen en een ander betrekking wil aangaan.

Intimidatie en geweld

Vooraf straatprostituees (mannen en vrouwen) krijgen meer dan andere prostituees te maken met geweld en intimidatie. Binnen de zichtbare vormen van prostitutie vormen zij duidelijk de meest kwetsbare groep. Voor velen onder hen is prostitutie een overlevingsstrategie. Door een acuut gebrek aan middelen (nood aan onderdak, voeding, drugs, ...) hebben zij een zwakke onderhandelingspositie t.o.v. de klant. Onveilige seksuele contacten, intimidatie, mishandeling, ... zijn gevaren waar deze groep meer dan andere mee te maken krijgt.

3.4 Overlast en criminaliteit

3.4.1 Actoren werkzaam rond prostitutiegerelateerde overlast en criminaliteit

In de stad zijn verschillende diensten van de politie en van het bedrijf integrale veiligheid betrokken bij het bestrijden van prostitutiegerelateerde overlast en criminaliteit. Zowel politieel als bestuurlijk zijn de verordeningen rond prostitutie die zijn opgenomen in de politiecodex belangrijke handvaten bij het beheersbaar en controleerbaar maken en houden van prostitutie.

Politie

Binnen de wijkwerking van de politie afdeling West heeft het prostitutieteam de specifieke taak om toe te zien op het prostitutiegebeuren in de stad. Naast het bewaken van de openbare orde en veiligheid organiseert dit team gerichte controles en politieel operaties rond raam-, straat- en caféprostitutie. Zij sporen bovendien prostitutiegerelateerde criminaliteit op (bv. gedwongen prostitutie) en werken hierover regelmatig samen met federale en buitenlandse politiediensten.

De wijkwerking van de afdeling City en Centrum van de lokale politie leveren in hun werkingsgebied eveneens een bijdrage om het tippelverbod te handhaven.

Bij de afdeling lokale recherche worden de jeugdbrigade en de dienst personen soms geconfronteerd met prostitutie. De jeugdbrigade krijgt te maken met jongeren in een problematische opvoedingssituatie waarvan de ouder(s) zich prostitueren. De jeugdbrigade wordt ook ingeschakeld wanneer een minderjarige betrokken is bij prostitutie. Zij beschouwen de minderjarige als slachtoffer en kunnen maatregelen nemen/laten opleggen ter bescherming van de minderjarige. De dienst personen werkt voornamelijk rond kinderpornografie en verkrachtingszaken.

Integrale veiligheid

Ook bij het bedrijf integrale veiligheid zijn verschillende diensten betrokken bij de prostitutieproblematiek. De dienst algemene bestuurlijk politie zorgt voor de bestuurlijke handhaving rond straatprostitutie en van het reglement geschiktheidsverklaring raamprostitutieband, beiden opgenomen in de politiecodex. Deze dienst kan een gemeentelijke administratieve sanctie opleggen nadat de politie een overtreding op de code van gemeentelijke politiereglementen heeft vastgesteld.

De dienst doelgroepregie richt zich onder meer naar verslaafde overlastplegers waaronder ook sommige verslaafde straatprostitutees vallen. In samenwerking met parket en hulpverlening onderzoekt deze dienst hoe een gedwongen hulpverlening voor verslaafde overlastplegers opgezet kan worden. Deze gedwongen hulpverlening wordt opgevat als een vorm van pretoriaanse probatie - uitstel van straf gekoppeld aan voorwaarden; i.c. gedwongen hulpverlening - opgelegd door de parketmagistraat - waarbij op maat van de betrokken persoon gewerkt wordt. Een justitieel casemanager zal het verloop van het gedwongen arrangement bewaken.

Buurtregisseurs staan in voor het opsporen en oplossen van overlastproblemen in stadsbuurten. In het Schipperskwartier en de Atheneumbuurt zijn de buurtregisseurs extra waakzaam voor overlast die mogelijk te wijten is aan prostitutie. Signalen worden overgemaakt aan de stedelijke prostitutieconsulent en/of het prostitutieteam van de lokale politie. In samenspraak met relevante actoren worden gepaste oplossingen gezocht.

De dienst stadstoezicht ten slotte brengt pandgebonden vormen van prostitutie in kaart in het kader van de belastingheffing op rendez-vous kamers en privé-clubs.

3.4.2 Vaststellingen rond openbare orde en criminaliteit

Openbare orde en veiligheid

Politie en integrale veiligheid zien een daling van prostitutiegerelateerde overlast in het Schipperskwartier, de Atheneumbuurt en het Stadspark. Vooralsnog is er geen duidelijke verschuiving van prostitutieactiviteiten waargenomen waardoor andere buurten prostitutiegerelateerde overlast zouden ondervinden. Wanneer er sprake is van overlast gaat het veelal om puntlocaties (bv. in of rond een bepaald pand) en niet om de ruimere straat of buurt.

Regelmatige politieaanwezigheid in de betreffende buurten zorgt voor een verhoogd veiligheidsgevoel bij bewoners en stadgebruikers. Gerichtes controles op raam-, straat- en caféprostitutie verhinderen een ongebreidelde toename van deze prostitutieactiviteiten.

Reglementering en gemeentelijke administratieve sancties

De politiecontroles kunnen voor de geverbaliseerde leiden tot een gerechtelijke of een gemeentelijke administratieve sanctie (GAS). De bevoegdheid van de lokale overheid om te werken met GAS omvat alles wat te maken heeft met openbare veiligheid, rust en gezondheid en laat optreden toe wanneer er sprake is van verstoring van de openbare orde, maar ook wanneer er sprake is van overlast.

GAS zijn efficiënt in het handhaven van de concentratiezone voor raamprostitutie en het reglement geschiktheidsverklaring raamprostitutiepand. GAS bieden de mogelijkheid om bij inbreuken op het reglement snel en efficiënt te reageren. Hierdoor worden de opgelegde voorwaarden uit het reglement over het algemeen goed nageleefd door de eigenaars van raamprostitutiepanen. De invoering van en het toezicht op het reglement geschiktheidsverklaring raamprostitutiepand heeft de werkomstandigheden van raamprostituees gevoelig verbeterd wat betreft hygiëne, gezondheid, veiligheid en comfort.

GAS ontmoedigen eveneens straatprostituees en hun klanten in de Atheneumbuurt. Op internetfora voor prostituanten staat de buurt niet meer geboekstaafd als aantrekkelijke straatprostitutiezone. Straatprostitutie is afgenomen in de buurt en de prostitutiegerelateerde overlast is er aanzienlijk gedaald. Toch blijven een aantal straatprostituees werkzaam in de buurt (cfr. supra). Het gaat dan veelal om gemarginaliseerde en verslaafde vrouwen die naast straatprostitutie weinig of geen alternatieven hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. De huidige GAS hebben weinig impact op hun tippelgedrag.

(Kleine) criminaliteit door straatprostituees

Uit het onderzoek van RISBO blijkt dat straatprostituees relatief weinig klanten per dag hebben en vaak tevreden moeten zijn met wat de klanten willen betalen. Naast straatprostitutie hebben deze vrouwen en mannen weinig alternatieven om in een inkomen te voorzien. Een onderzoek van integrale veiligheid/doelgroepregie naar de juridische achtergrond van gekende straatprostituees en gesprekken met de hulpverlening voor mannenprostituees wijzen uit dat kleine vermogensdelicten en dealen voor velen onder hen een alternatieve bron van inkomsten is.

Prostitutiegerelateerde criminaliteit

De zware criminaliteit – zoals steek- en schietpartijen - die eind jaren negentig duidelijk verweven was met prostitutie in Antwerpen is nagenoeg verdwenen. De kleinere incidenten die thans nog voorkomen, kunnen door het prostitutieteam van de lokale politie vrij snel onder controle gehouden worden. (Lokale politie Antwerpen, Afdeling West, PTA, Verslag scanning en analyse prostitutie Antwerpen, april 2008)

Minder zichtbare vormen van prostitutiegerelateerde criminaliteit zoals souteneurschap, seksuele uitbuiting van minderjarigen, ... komen echter nog steeds voor. Vanuit het terreinwerk rond raam-, straat- en caféprostitutie signaleert de lokale politie situaties waarin mensenhandel/gedwongen prostitutie mogelijk in het spel is. Door samen te werken met de federale gerechtelijke politie en buitenlandse politiediensten draagt de lokale politie bij aan onderzoek in (inter)nationale dossiers.

Prostitutiebranches die veelal een geringe impact hebben op de openbare orde en zedelijkheid zijn vooralsnog niet prioritair voor de lokale politie. Onderzoek naar mensenhandel/gedwongen prostitutie in bijvoorbeeld escortbureaus en verdoken prostitutie zijn bijzonder complex en overstijgen vaak het lokale niveau. In deze materie neemt de federale politie het initiatief. Samenwerking en informatiedoorstroming tussen verschillende politiediensten is hierbij van cruciaal belang.

3.5 Integraal prostitutiebeleid

3.5.1 Bewaken van de integrale aanpak van prostitutie

De dienst prostitutiebeleid van de stad bewaakt de integrale aanpak van prostitutie. Voorbereiding, coördinatie, ondersteuning en evaluatie van de beleidsuitvoering zijn hierbij de belangrijkste taken. Vanuit een centrale regie stimuleert en organiseert de dienst overleg en samenwerking tussen de betrokken partners om het evenwicht te behouden tussen de twee hoofdcomponenten van het prostitutiebeleid, namelijk het welzijn van de prostituee en de leefbaarheid van de buurt.

Daarnaast is de dienst aanspreekpunt voor het stedelijk prostitutiebeleid. Vakorganisaties, onderzoekers, media, ... tonen geregeld belangstelling voor de aanpak van prostitutie door de stad.

3.5.2 Vaststellingen integrale aanpak

De partners betrokken bij het prostitutiebeleid kennen het algemene beleidskader en tonen een grote bereidheid tot samenwerking. De dienst prostitutiebeleid heeft echter niet op elk aspect van het prostitutiebeleid evenveel doorzettingsmacht. Rond het gezondheidsluik voert de dienst een beheersingsgerichte regie, rond het veiligheidsluik eerder een visionaire regie.

De dienst prostitutiebeleid kan welzijns- en gezondheidsprojecten inhoudelijk en procesmatig aansturen. Structureel is de dienst prostitutiebeleid ingebed bij het bedrijf sociale zaken en valt onder de afdeling gezondheid. Vanuit deze positie kan de dienst beroep doen op middelen die voorzien worden om de gezondheidsdoelstellingen van de stad te realiseren. Hiermee kan de dienst gezondheidsprojecten voor prostituees laten uitvoeren en toezien op de inzet van de toegekende middelen.

Politionele acties en projecten rond veiligheid/leefbaarheid zijn geen bevoegdheid van het bedrijf sociale zaken en vallen dan ook niet onder de aansturing van de dienst prostitutiebeleid. In deze materie tracht de dienst de betrokken actoren te binden rond het beleidskader voor prostitutie zodat ook hun acties bijdragen tot het realiseren van de doelstellingen van het prostitutiebeleid.

Het prostitutiebeleid speelt zich af in een spanningsveld tussen de belangen van de prostituee en de belangen van buurtbewoners en stadsgebruikers. Het voeren van een overkoepelende regie op gezondheids- en veiligheidsvlak is noodzakelijk om beide belangen op een evenwichtige manier met elkaar in overeenstemming te brengen. Dit vraagt om een continue dialoog tussen alle betrokken actoren.

4. Krachtlijnen en doelstellingen

Op basis van de omgevingsanalyse en in overleg met de betrokken actoren werden de krachtlijnen en doelstellingen voor het prostitutiebeleid 2008-2013 vastgelegd. Uitgangspunt is nog steeds een integrale en pragmatische aanpak van prostitutie.

Het beleidsplan wordt opgebouwd rond drie krachtlijnen die de uitgangspunten van het vorige beleidsplan tegelijk consolideren en verder verbreden en verdiepen:

1. Prostituees krijgen maximale kansen op een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat. Voor prostituees met verminderde gezondheidskansen worden bijkomende initiatieven genomen.
2. Prostitutie vindt plaats in menswaardige omstandigheden. Prostitutiegerelateerde overlast en criminaliteit worden aangepakt.
3. De stad voert een integraal, evenwichtig en coherent prostitutiebeleid.

De krachtlijnen en doelstellingen zijn ruim en ambitieus geformuleerd. Ze hebben telkens betrekking op alle prostituees en prostitutiebranches. Hierdoor bestaat de mogelijkheid om flexibel te kunnen inspelen op nieuwe noden en uitdagingen die zich in een snel evoluerende prostitutiesector kunnen voordoen.

Bij de operationalisering van dit beleidsplan zal de prioriteit van acties bepaald worden door:

- de kwetsbaarheid van de doelgroep (bv. druggebruik, illegaliteit, minderjarigheid, ...)

- de impact van de prostitutievorm op de woonomgeving
- het criminogene gehalte van de prostitutievorm
- de wettelijke bevoegdheid en verantwoordelijkheid van het lokale bestuur

De krachtlijnen en doelstellingen van dit beleidsplan zullen tweejaarlijks in een actieplan geconcretiseerd worden. Deze timing volgt de strategische cyclus en operationele planning van de stad. Afhankelijk van de evoluties in de sector, de evaluatie van de beleidsuitvoering en de beschikbare middelen, worden concrete projecten benoemd en uitgevoerd. Voor de periode 2008-2009 wordt per krachtlijn reeds een aanzet tot acties gegeven in dit plan.

Krachtlijn 1 Prostituees krijgen maximale kansen op een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat. Voor prostituees met verminderde gezondheidskansen worden bijkomende initiatieven genomen.

Gezondheid wordt omschreven als een situatie van zowel fysiek, geestelijk en sociaal welbevinden. De stad wil op het vlak van gezondheid gelijke gezondheidskansen nastreven voor iedere Antwerpenaar. Prostituees vormen een kwetsbare groep die nadrukkelijke aandacht verdient binnen het gezondheidsbeleid.

Met deze doelstelling moeten de gezondheidskansen van prostituees vergroten. Het aanbieden van en toeleiden naar een preventief en curatief (gezondheids)zorgaanbod op maat staan hierin centraal. Bovendien moeten gezondheidswerkers de prostituee vanuit een integrale visie benaderen zodat naast gezondheid ook andere leefdomeinen de nodige aandacht kunnen krijgen. Een gefundeerde samenwerking en afstemming tussen de verschillende (eerstelijns)gezondheidswerkers vormen hiertoe een belangrijke meerwaarde.

Uiteenlopende beroepsgebonden gezondheidsrisico's verhogen de kans van prostituees op fysieke en mentale gezondheidsproblemen.

Zowel prostituees als klanten hebben baat bij een adequate gezondheidszorg voor prostituees. Prostituees hebben vaak dagelijks seksuele contacten met verschillende klanten. Hierdoor lopen zij een reëel risico op zwangerschap, seksueel overdraagbare infecties (SOI), rugpijn, spierpijn, ...

Werken als prostituee brengt voor velen ook een aanzienlijke psychische belasting met zich mee. Mogelijke negatieve behandeling door de klant, stress door (opgelegde) werkdruk en een maatschappelijk stigma dat noodzaakt tot het leiden van een dubbelleven, zijn belangrijke oorzaken van uiteenlopende psychische problemen.

Doelstelling 1.1 Prostituees worden **gesensibiliseerd** over de belangrijkste fysieke en psychische gezondheidsrisico's.

Gezondheidswerkers geven aan dat kennis van prostituees over mogelijke beroepsgebonden gezondheidsrisico's vaak beperkt is. Seksuele gezondheidsvoorlichting vermindert de kans op ongewenste zwangerschappen, seksueel overdraagbare infecties, e.a. Bovendien maakt

kennis over veilig vrijen de prostituee weerbaarder t.o.v. klanten die aandringen op onveilige seks.

Ten behoeve van de gezondheid van de individuele prostituee en de volksgezondheid is blijvende aandacht voor seksuele gezondheidsvoorlichting noodzakelijk. De prostitutiebranche kent een groot verloop waardoor informatie voortdurend verstrekt moet worden aan nieuw toegekomen prostituees. Informatieverstrekking aan moeilijk bereikbare groepen verdient extra aandacht.

Doelstelling 1.2 Prostituees kunnen **de weg vinden naar** het meest aangewezen (gezondheids)zorgaanbod.

Onregelmatige werktijden, buitenlandse afkomst, stigma op prostitutie en zorgmijndend gedrag zijn enkele redenen waarom toegang tot (eerstelijns) gezondheidszorg voor prostituees niet evident is. Het maatschappelijk stigma rond prostitutie, de juridisch zwakke positie van de prostituee en de beslotenheid van het prostitutiemilieu zijn enkele redenen waarom weinig prostituees geneigd om hun problemen aan derden kenbaar te maken en hulp te zoeken. Bijkomend maken het grote verloop en de mobiliteit van prostituees dat een actieve promotie van het (gezondheids)zorgaanbod noodzakelijk is.

Om de toegang tot de gezondheidszorg voor prostituees te vergroten moeten drempelverlagende methoden gebruikt worden. Prostituees moeten door middel van wijkgebonden en outreachende activiteiten opgezocht en toegeleid worden naar het meest geschikte aanbod aan (preventieve) gezondheidszorg.

Waar nodig kan de prostituee beroep doen op begeleide doorverwijzing naar tweedelijns hulpverlening. Door prostituees bekend te maken met het aanbod van sociale hulpverlening op verschillende leefdomenien vergroot de zelfredzaamheid van de prostituee. Een toegenomen autonomie maakt de prostituee minder afhankelijk van derden en vermindert de kwetsbare positie.

Doelstelling 1.3 Prostituees kunnen **aanspraak maken op** een gezondheidszorgaanbod op maat.

De aanwezigheid van een kwaliteitsvol gezondheidszorgaanbod is een eerste vereiste opdat prostituees de weg kunnen vinden naar het meeste geschikte aanbod in antwoord op hun specifieke (gezondheids)vraag.

Een voldoende uitgebouwd medisch gezondheidszorgaanbod met specifieke aandacht voor beroepsgebonden risico's is een absolute must. Minder dan de helft van de door Gh@pro bereikte prostituees heeft een vaste huisarts.

Bovendien is slechts een klein percentage van deze huisartsen op de hoogte van het beroep. Hierdoor worden vele beroepsgebonden klachten niet besproken of behandeld.

Prostituees kampen naast medische problemen ook vaak met psychosociale problemen die de gezondheid negatief beïnvloeden. Gezondheidswerkers geven aan dat problemen (gelijktijdig) voorkomen op uiteenlopende leefdoeinen: financieel, huisvesting, verblijfsstatuut, tewerkstelling, opleiding, ... Gelet op de sterke relatie tussen het sociaal milieu en de gezondheidskansen moeten prostituees ook op deze domeinen kunnen rekenen op professionele begeleiding.

Binnen het (gezondheids)zorgaanbod moet de prostituee zoveel mogelijk vanuit een integrale visie benaderd worden. Naast de medische moeten ook de gezondheidsgerelateerde problemen geïnventariseerd worden en in onderlinge samenwerking tussen verschillende actoren gelijktijdig worden aangepakt. Het uitwerken en aanbieden van een (gezondheids)zorgtraject op maat van de prostituee biedt een duurzame oplossing voor gedetecteerde problemen.

Aanzet actieplan 2008-2009:

- Het bestaande (gezondheids)zorgaanbod dat verleend wordt door “Gh@pro/Connect@”, “Boysproject” en “Outreach en basiszorg straatprostituees” wordt bestendig (inhoud projecten cfr. supra). Hiervoor is het verder zetten van (structurele) financiering voor de projecten noodzakelijk. Waar nodig zal het aanbod verder afgestemd/uitgebreid worden naargelang de noden van de doelgroep.

Krachtlijn 2 Prostitutie vindt plaats in menswaardige omstandigheden. Prostitutiegerelateerde overlast en criminaliteit worden aangepakt.
--

Prostitutie heeft nu eenmaal een plaats in de stad, maar moet op een menswaardige, beheersbare en controleerbare manier kunnen plaatsvinden. Het belang hiervan is tweeledig. Enerzijds om prostitutiegerelateerde overlast en onveiligheidsgevoelens in te perken. Anderzijds om wantoestanden en criminele uitwassen zoals onveilige werkomstandigheden, dwang, uitbuiting, ... tegen te gaan.

Het invoeren en handhaven van de reglementering rond raamprostitutie en het tippelverbod (cfr. supra) hebben de leefbaarheid in het Schipperskwartier en de Atheneumbuurt gevoelig verhoogd. Deze regelgeving blijft van kracht en zal waar nodig verfijnd en/of aangevuld worden als de kwaliteit van de leefomgeving en/of de werkomstandigheden van de prostituee in het gedrang zijn.

Het beheersbaar maken en houden van prostitutie begint met het opvolgen van (evoluties in) de prostitutiesector. In de stad komen verschillende vormen van prostitutie voor. Zichtbare vormen van prostitutie zoals raam- en straatprostitutie, maar ook minder zichtbare vormen zoals

thuisontvangst en escort. Bovendien vindt prostitutie ook plaats op een verdoken wijze: in massagesalons, boven nachtwinkels, club-vzw's, ... Controles op de verschillende branches moeten mogelijke verschuivingen en wantoestanden in kaart brengen.

Waar prostitutie in conflict komt/kan komen met het recht van iedereen op een leefbare wijk en woonomgeving, vrij van maatschappelijke overlast en criminaliteit, worden (pro)actief maatregelen genomen. Prostitutie kan negatieve gevolgen hebben voor het woon- en leefklimaat van de buurt: stigmatisering van de straat of buurt, overlast, gevoelens van onveiligheid die door prostitutieactiviteiten worden opgeroepen, ... Ongebreidelde verspreiding van prostitutie over de stad wordt dan ook niet getolereerd.

Gedwongen prostitutie is nog steeds een probleem in de sector. Ongeveer de helft van de door Payoke begeleide slachtoffers van mensenhandel (61 op 137 personen) werden seksueel uitgebuit (Payoke, Jaarverslag 2007). Een blijvende oplettendheid van de betrokken actoren voor criminele feiten zoals souteneurschap, exploitatie van onvrijwillige prostitutie, seksueel misbruik van minderjarigen, ... is zeer belangrijk.

Doelstelling 2.1 Prostitutiebranches in de stad worden **systematisch gecontroleerd**.

Systematische controle en toezicht op de verschillende vormen van prostitutie laat enerzijds toe om evoluties in de sector te volgen. Anderzijds biedt het de mogelijkheid om wanpraktijken en criminele uitwassen op het spoor te komen. Bovendien geeft de stad hiermee het signaal dat de wetteloosheid die heerst in het milieu aan banden gelegd wordt, waardoor het zelfregulerend vermogen van de sector gestimuleerd wordt.

Onderzoeken en controles moeten systematisch en periodiek plaatsvinden. De prostitutiesector heeft een groot verloop, is erg mobiel en kent vele (nieuwe) verschijningsvormen. Het organiseren van controles en gegevensverzameling gebeurt bij voorkeur in overleg met alle betrokken actoren om een zo volledig en juist mogelijk beeld van de prostitutiebranches te krijgen. De verzamelde gegevens moeten minstens betrekking hebben op (uitbatings)vorm, locatie, werkomstandigheden en aantal actieve prostituees.

De controles moeten aandacht schenken aan de verschillende vormen van prostitutie. Een eenzijdige controle van een bepaalde branche verhoogt immers de kans dat (kwetsbare) prostituees terechtkomen in andere (minder zichtbare) vormen van prostitutie.

Doelstelling 2.2 De stad benut ten volle haar bevoegdheden om **maatschappelijke overlast rond prostitutie terug te dringen**.

Openbare overlast ten gevolge van prostitutie zal daadkrachtig aangepakt worden. Openbare overlast wordt in de politiecodex als volgt gedefinieerd: *met overlast wordt bedoeld de individuele, materiële gedragingen die het*

harmonieuze verloop van menselijk activiteiten kunnen verstoren en de levenskwaliteit van de inwoners van een gemeente, een wijk, een straat kunnen beperken op een manier die de normale druk van het sociale leven overschrijdt. Waar nodig maakt de stad gebruik van bestuurlijke maatregelen om verstoering van de openbare orde, schending van de openbare zeden en verspreiding van prostitutie over de stad tegen te gaan.

Prostitutie en/of daaraan verbonden randfenomenen overschrijden de grens van het toelaatbare wanneer ze de levenskwaliteit van de inwoners van een wijk, straat of gebouw beperken op een manier die de normale druk van het sociale leven overschrijdt. De stad zal (pro)actief optreden om voornoemde grens te bewaken.

Bij het stellen en handhaven van deze grens moet zowel gekeken worden naar aspecten die de openbare orde en veiligheid betreffen als naar de effecten op het gebied van (de toegang tot) zorg, opvang en begeleiding van prostituees.

Doelstelling 2.3 In samenwerking met bovenlokale actoren **pakt de stad gedwongen prostitutie aan.**

Gedwongen prostitutie is een vorm van mensenhandel waarbij sprake is van dwang tot en/of uitbuiting van seksuele dienstverlening. In samenwerking met andere actoren wil de stad een bijdrage leveren aan het opsporen en vervolgen van daders van gedwongen prostitutie. Slachtoffers van mensenhandel/gedwongen prostitutie worden voor opvang en begeleiding doorverwezen naar gespecialiseerde centra.

Vrouwenhandel, seksuele uitbuiting van minderjarigen, souteneurschap (hij/zij die geheel of ten dele leeft op kosten van een persoon van wie hij/zij de prostitutie exploiteert), ... zijn criminele activiteiten die nog steeds voorkomen in het prostitutiemilieu. Deze materie is bijzonder complex en overstijgt het lokale niveau. De aanpak van mensenhandel/gedwongen prostitutie is materie waarin de federale politie het initiatief neemt.

Vanuit het terreinwerk heeft de lokale politie een belangrijke taak in het signaleren van situaties waarin gedwongen prostitutie mogelijk in het spel is. Door alert te zijn voor tekenen van gedwongen prostitutie kunnen (inter)nationale dossiers gevoed worden.

Ook op het niveau van het voorkomen en ontmoedigen van gedwongen prostitutie wil de stad andere actoren ondersteunen bij het uitwerken en implementeren van preventieve acties en het opwerpen van barrières voor daders van gedwongen prostitutie.

Aanzet actieplan 2008-2009:

- Handhaven en verfijnen van het reglement geschiktheidsverklaring raamprostitutieband
- Handhaven van het tippelverbod en verdere uitwerking van de mogelijkheid tot gedwongen hulpverlening voor verslaafde veelplegers
- Verhogen van controle op de verschillende prostitutiebranches en op verdoken vormen van prostitutie

Krachtlijn 3 De stad voert een integraal, evenwichtig en coherent prostitutiebeleid

De stad wil een integraal beleid voeren om prostitutie te laten plaatsvinden op een manier die zowel voor de prostituee als voor de stadsbewoner en –gebruiker leefbaar is. Het evenwicht tussen beide belangen is precair en moet voortdurend bewaakt worden. Daarom is het belangrijk om binnen de globale visie een samenhangende strategie te volgen.

In complexe beleidsdomeinen wint samenwerking en afstemming tussen verschillende diensten en bedrijfseenheden aan belang. De kracht van een globale visie en een integrale aanpak wordt bewezen door de realisaties van het tot nu toe gevoerde prostitutiebeleid. Voortbouwend op het vorige beleidsplan prostitutie is een gelijkaardige aanpak ook vandaag wenselijk.

Vanuit een centrale en duidelijk omschreven regiefunctie wil de dienst prostitutiebeleid de evoluties binnen de prostitutiesector opvolgen op het vlak van gezondheid en veiligheid. Waar nodig zal het beleid bijgestuurd worden. De dienst zal ook het evenwicht binnen de uitvoering van het prostitutiebeleid bewaken door onderlinge afstemming en samenwerking tussen de lokale veiligheids- en hulpverleningsactoren te stimuleren en te organiseren. Prostitutie overstijgt vaak het lokale niveau en ook andere steden en gemeenten hebben te maken met het fenomeen. De uitwisseling van informatie met bovenlokale overheden en organisaties is dan ook een essentieel onderdeel van het prostitutiebeleid.

Doelstelling 3.1 Evoluties in de prostitutiesector worden nauwgezet **opgevolgd** om het beleid waar nodig bij te sturen.

Kwantitatieve en kwalitatieve informatie afkomstig van de betrokken actoren wordt centraal verzameld. Dit laat toe het beleid te evalueren en waar nodig op basis van objectieve gegevens bij te sturen.

De informatie die verzameld, verwerkt en ontsloten wordt, is geen informatie op persoonsniveau. De bekomen gegevens moeten zowel op gezondheids- als veiligheidsgebied toelaten om tendensen in de prostitutiebranches in kaart te brengen en om efficiënt te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen binnen het prostitutiemilieu.

Doelstelling 3.2 Prostitutiebeleid streeft naar een optimale **afstemming en samenwerking** tussen sociale- en veiligheidspartners.

De dienst prostitutiebeleid bewaakt het evenwicht in de uitvoering van het prostitutiebeleid door onderlinge afstemming en samenwerking tussen de lokale veiligheids- en hulpverleningsactoren te stimuleren en te organiseren.

Het uitgangspunt is dat de activiteiten van de verschillende actoren aanvullend zijn. Elk vanuit hun doelstelling en maatschappelijke opdracht werken gezondheids- en veiligheidspartners mee aan het realiseren van de doelstellingen van het prostitutiebeleid. Structureel overleg en maximale informatiedeling zijn hierbij noodzakelijk.

Doelstelling 3.3 De stad **informeert** bovenlokale overheden en organisaties over het gevoerde prostitutiebeleid **en signaleert** knelpunten die niet op lokaal niveau opgelost kunnen worden.

De middelen voor de uitvoering van het prostitutiebeleid zijn deels afkomstig van hogere overheden. Om deze steun te behouden moet de stad hen informeren over het gevoerde prostitutiebeleid. Bovendien overstijgen bepaalde problemen de lokale bevoegdheden en moet de stad een beroep doen op hogere overheden. Omgekeerd stelt de stad de opgebouwde kennis over de aanpak van de prostitutieproblematiek ter beschikking van andere overheden, steden en gemeenten.

Aanzet actieplan 2008-2009:

- verdere uitwerking van het actieplan prostitutie 2008-2009 i.s.m. betrokken actoren
- verder zetten en uitbreiden van structureel overleg tussen hulpverlening en veiligheidspartners t.b.v. afstemming en samenwerking
- stroomlijnen van informatiedoorstroming en gegevensverzameling

Bijlage : Link met doelstellingen strategische meerjarenplanning

Krachtlijn 1 Prostituees krijgen maximale kansen op een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat. Voor prostituees met verminderde gezondheidskansen worden bijkomende initiatieven genomen.

Doelstelling 1.1 Prostituees worden **gesensibiliseerd** over de belangrijkste fysieke en psychische gezondheidsrisico's.

LINK: OCMW/TW01_ND3

TW01 - Iedere Antwerpenaar krijgt maximale kansen, stimuli en toegang tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat.

_ND3 - Iedere Antwerpenaar wordt gesensibiliseerd over de belangrijkste fysieke en psychische gezondheidsrisico s. Voor iedere

Antwerpenaar met verminderde gezondheidskansen worden bijkomende initiatieven genomen om hem/haar te bereiken.

Doelstelling 1.2 Prostituees kunnen **de weg vinden naar** het meest aangewezen (gezondheids)zorgaanbod.

LINK: OCMW/TW01_ND1

TW01 - Iedere Antwerpenaar krijgt maximale kansen, stimuli en toegang tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat.

_ND1 - Iedere Antwerpenaar kan de weg vinden naar het meest aangewezen -gezondheidszorgaanbod. Voor iedere Antwerpenaar met verminderde gezondheidskansen worden bijkomende initiatieven genomen.

Doelstelling 1.3 Prostituees kunnen **aanspraak maken op** een gezondheidszorgaanbod op maat.

LINK: OCMW/TW01_ND2

TW01 - Iedere Antwerpenaar krijgt maximale kansen, stimuli en toegang tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat.

_ND2- Iedere Antwerpenaar kan aanspraak maken op een - gezondheidszorgaanbod op maat. Voor iedere Antwerpenaar met verminderde gezondheidskansen worden bijkomende initiatieven genomen.

<p>Krachtlijn 2 Prostitutie vindt plaats in menswaardige omstandigheden. Prostitutiegerelateerde overlast en criminaliteit worden aangepakt.</p>

Doelstelling 2.1 Prostitutiebranches in de stad worden **systematisch gecontroleerd**.

LINK: LP02_ND02, IV02

LP02 - De kwaliteit van de lokale recherche blijft behouden en daar waar nodig verbeterd.

_ND02 - De lokale recherche pakt bij voorrang die taken op die nauw aansluiten bij de korpsprioriteiten, lokale noden en behoeften.

IV02 - Iedereen heeft recht op correct en kwaliteitsvol bestuurlijk toezicht op wetten, sociale grondrechten en omgangsnormen.

Doelstelling 2.2 De stad benut ten volle haar bevoegdheden om **maatschappelijke overlast rond prostitutie terug te dringen.**

LINK: IV01, 02, 03; LP01_ND03, LP03_ND05

IV01 - Met een plaats- en persoonsgebonden regie op maat, garandeert de stad het recht van iedereen op een leefbare wijk en woonomgeving, vrij van maatschappelijke overlast.

IV02 - Iedereen heeft recht op correct en kwaliteitsvol bestuurlijk toezicht op wetten, sociale grondrechten en omgangsnormen.

IV03 - In de strijd tegen maatschappelijke overlast heeft iedereen recht op een stad die haar eigen administratiefrechtelijke bevoegdheden ten volle benut.

LP01 - De kwaliteit van de dringende politie-interventie blijft behouden en daar waar nodig verbeterd.

_ND03 - Binnen de twee jaar zal alle informatie die belangrijk en relevant is voor de wijkteams of de dienst slachtofferzorg door de interventieploeg structureel worden teruggekoppeld.

LP03 - De politie gebruikt ten volle haar mogelijkheden om positieve contacten te leggen.

_ND05 - Vanaf 2008 start het eerste wijkteam in Antwerpen. Vanaf 2012 heeft elke wijk zijn eigen wijkteam.

Doelstelling 2.3 In samenwerking met bovenlokale actoren **pakt de stad gedwongen prostitutie aan.**

LINK: LP02_ND02, LP03_ND04

LP02 - De kwaliteit van de lokale recherche blijft behouden en daar waar nodig verbeterd.

_ND02 - De lokale recherche pakt bij voorrang die taken op die nauw aansluiten bij de korpsprioriteiten, lokale noden en behoeften.

LP03 - De politie gebruikt ten volle haar mogelijkheden om positieve contacten te leggen.

_ND04 - Vanaf 2008 moet elk slachtoffer van een misdrijf vanaf het eerste contact kunnen rekenen op professionele politiezorg.

Krachtlijn 3 De stad voert een integraal, evenwichtig en coherent prostitutiebeleid.

Doelstelling 3.1 Evoluties in prostitutiesector worden nauwgezet **opgevolgd** om het beleid waar nodig bij te sturen.

LINK: OCMW/TW01_ND6, TDFI01_ND03

TW01 - Iedere Antwerpenaar krijgt maximale kansen, stimuli en toegang tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat.

_ND6- Iedere Antwerpenaar krijgt - gezondheids - zorg op maat door middel van vraaggestuurde netwerking, samenwerking en afstemming tussen alle relevante actoren en overheden, stad en OCMW.

TDFI01 - Leidinggevenden op verschillende niveaus van stad en OCMW beschikken over en kunnen werken met Omgeving, Beleid en Managementinformatie.

_ND03 - Het beleid en de stadsdiensten vinden de weg naar de centrale dienst Omgevingsinformatie. Ze gebruiken objectieve gegevens door de dienst aangereikt, om hun beleid en werking te plannen en te evalueren.

Doelstelling 3.2 Prostitutiebeleid streeft naar een optimale **afstemming en samenwerking** tussen sociale- en veiligheidspartners.

LINK: OCMW/TW01_ND6

TW01 - Iedere Antwerpenaar krijgt maximale kansen, stimuli en toegang tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat.

_ND6- Iedere Antwerpenaar krijgt - gezondheids - zorg op maat door middel van vraaggestuurde netwerking, samenwerking en afstemming tussen alle relevante actoren en overheden, stad en OCMW.

Doelstelling 3.3 De stad **informeert** bovenlokale overheden en organisaties over het gevoerde prostitutiebeleid **en signaleert** knelpunten die niet op lokaal niveau opgelost kunnen worden.

LINK: OCMW/TW01_ND6

TW01 - Iedere Antwerpenaar krijgt maximale kansen, stimuli en toegang tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg op maat.

_ND6- Iedere Antwerpenaar krijgt - gezondheids - zorg op maat door middel van vraaggestuurde netwerking, samenwerking en afstemming tussen alle relevante actoren en overheden, stad en OCMW.

Artikel 2

De gemeenteraad geeft opdracht aan:

Dienst	Taak
SZ/G/PB	Een actieplan prostitutie 2008-2009 opmaken in samenwerking met stedelijke diensten en externe partners.
IV, SW en SZ	Medewerking verlenen aan de opmaak van een actieplan prostitutie 2008-2009
LP	Medewerking verlenen aan de opmaak van een actieplan prostitutie 2008-2009.

Artikel 3

Dit besluit heeft in principe voor de stad geen financiële gevolgen.

Afschrift: 16 exemplaren

Aan:	Aantal:	Actie:
alle kabinetten	9	voor kennisneming
SW/SD, Eddy Schevernels	1	voor kennisneming
IV/SD, Tom Meeuws	1	voor gevolg
LP/W/OU/LC, Glenn Verspeet	1	voor gevolg
LP/DI/PO, Serge Muyters	1	voor gevolg
SW/BUR/SV, Nadia Andries	1	voor gevolg
OCMW/TW/DIR, Stefan Van Eeckhout	1	voor gevolg
SZ/G/PB	1	voor gevolg